

Atviras laiškas

Mokytojas Vytautas Petronis

Vietoj kasdieniškos prozos klausiu Tavęs: kaip toliau plauksime ant iškilusios bangos? Ar ištvėrsime dvasia, būsime atsparūs prieš išorės skersvėjus? Kaip orientuosimės naujoje kelionėje, koks idealas ves mus į artimiausią ateitį? Tu gerai žinai, kad didelė dalis žmonių nepajėgūs atsispirti įvairioms pagundoms. Pripažink, ir Tu ne kartą stovėjai eilėje, kad dar spėtum gauti skaidraus skysčio, nuo kurio darosi drąsiau ir gali laisviau išsakyti ne tik savo vidinį skausmą, bet ir išplūsti tariamus priešus, pirmiausia Sąjūdį, kuris trukdo, Tavo manymu, geriau tvarkyti gyvenimo negeroves ir neleidžia Tavo įgeidžiams pasireikšti, o taip pat, pasijuokti iš tikėjimo, kuris, kaip Tau atrodo, nutolęs nuo realaus gyvenimo. Kaip gaila, kad per savo egoistinius tikslus tematai religijoje tik sąlyginai suvoktas menines formas: muziką, dailę. Bet ir tai tik tiek, kiek išlikęs Tavo tėvų, senelių palikimas. Jei pasitaiko retkarčiais užėiti į bažnyčią, naujų vėjų pūstelėjimo sąlygomis, tai vis tiek dar dairaisi kokie Tavo pažįstami aplinkui stovi ir kaip jie elgiasi. Gink Dieve, apie žegnojimąsi ar maldą, kurios Tu visai nežinai ir nenori žinoti, nes tebesivadovauji mokslinio ateizmo terminais, kad tai „atsilikusių, davatkiškų prietarų ženklai“. Gilintis į juos nėra nei prasmės, nei laiko. Dvasinis gyvenimas Tau yra įtartinas ir tolimas. Jį nagrinėti, suvokti trukdo egoistinis Tavo išdidumas, užimamos pareigos. Nenoriu per prievartą primesti religinės moralės elgesio normų, tai būtų pernelyg netaktiška ir nemandagu brautis į Tavo sielos gelmes. Dievą, pirmiausia, reikia susirasti savyje ir pačiam. Jei pakliūtų į rankas Šventasis raštas ar Psalmių knyga, pasiskaityk. Tokio grožio, tokios išminties iki šiai dienai dar neišsakė jokia filosofija ar poezija.

O dabar vėl sugrįžkime į nūdienos įvykius. Kaip buvo gražu, kai su entuziazmu ruošėmės į „Baltijos kelią“, su koku nekantrumu laukėme tos valandos, aki susikabinę rankomis, sulaikę kvėpavimą, mintimis išgyvenome mūsų tautos neveltį. Vytauto Landsbergio pramingi žodžiai, himno melodija, besiplaikstančios trispalvės, nuostabus vakaro saulėlydis audė nepakartojamą tautinės sąmonės giją nuo Vilniaus per Rygą iki Talino viena mintimi ir vienu jausmu – MUMS REIKIA LAISVĖS! Tu dar palikai abejingas, netikintis įtarus, vis laukiantis praėjusio stagnacijos šešėlio. Niekaip nesuvoki, kad esi užsikrėtęs mankurtiško sindromo bacilomis. Dar didelis abejingumas ir nepasitikėjimas valdo Tave. Nejau nesurasi kaip Čiurlionio „Karalių pasakoje“ to mažo žiburėlio, kuris atskleistų tikrąją šviesą, kad čia Tavo Tėvynė Lietuva? Ir jei Tu, susigraudinęs, kaip kadaise Vincas Kudirka, pajausi kiek esi praradęs savo Tautai, tuomet tikrai prisikelsi naujam gyvenimui ir Tavo skruostu nuriedėjusi ašara bus grįžtančio paklydėlio sūnaus dosni auka ant Tėvynės aukuro.